

je parnik varen pred angle-
skim bojnimi ladjami, ker mo-
re voziti po norveški teritori-
jalnih vodah, toda nižje proti
jugu mora zaviti proti zapadu,

ha Amerika začela utapljati
strupeni in neužitni brozgi.

Kratka Dnevna Zgodba

KVINTET NA PIHALA

"Veš," je rekla moja žena, "lunes so se novi ljudje vse v našo hišo, in sicer bodo umovali v sobah vprav nad mi."

Karl sem se na strop in sem šal tekanje in trkanje nad loj. "Kajpak, selitev je sil-več, vsakovrstne stvari je oba opraviiti, zlasti še, če so roci."

O teh "novih ljudeh" nisva naslednjih dneh slišala kaj, ko njih tekanje in trkanje, dajci pa, neke nedelje zjutri, je prodrl čuden zvok od koraj skozi etrop.

Napel sem ušesa in vprašal oboje ženo:

"Ti, povej no, ali novi namnik igra saxofon?"

"Prava reč," je zaklicala moja žena, "saj je saxofon ja- lepo glasbilo. Za vse na- etu ga rada poslušam."

Oklenil sem, da bom tiho; si- r pa, saj bi bil moral jako- esno govoriti, zakaj nad na- je bilo piskanje in trobenje- keraj huše.

"Ti," sem dejal in zla slut- ja me je obšla, "to pa ni sa- fon, to je pa fagot."

Kakor bi bil najin novi vrh- aj najemnik komaj čakal tih- sed, je s hitrostjo 60 kilo- etrov na uro zmagoslavno- piskal skalo in vse zvoke in- piskal v tereah in čez tri- ktave.

"Tle zvoke," sem vzklil- il, "se mi dozdevajo kakor- pače gnezdo med resjem. Si- to se kolačkajo po tleh, nato- e vrtinčijo v drobljenih in te- griznejo v uho..."

"Kako si siten," me je za- rnila žena. "Kaj pa je zato! Kolikokrat si mi dejal, da je- agot kot kak klovn med in- strument, posebno v nižjih- lasovih, ki so izrečno smeš- ni. Ali te zares moti majčke- a fagota?"

Drug dan, točno ob desetih- opoldne se je nad nama že- pet začelo. Najprej skalo — a ta ta ti ti ti ta — a taan! — nato je brnelo, piskalo, se zvi-

jalo koločkačo, krulilo, tulilo in renčalo od najnižjega hre- ščeečega basa do najrezkejšega diskanta. No, pa se je še dru- gačen glas pomešal med te zvo- ke, ta se je visoko in nežno prislonil na globoke glasove fagota.

"To je pa tenorski saxofon" je vzklila moja žena.

"Še huše," sem zavzdihnil.

"To je oboj!"

(Potem sem sledil dvogovor med oboj in fagotom.

"Kakor, že se mi dva sprič- kava?" je dejala moja žena pa že nekam bolj razdražena ko- včeraj. A jaz sem se usedel h- klavirju in sem jadrno in kolik- kor sem mogel glasno zaigral- tisto lepo: "Moj klobuk je na- tri vogale, na tri vogale je moj klobuk..." Zgoraj sta piska- la fagot in oboj ko za stavo, moja žena se je hučovala...

To je presedalo celo najinemu- jazbečarju, ki je sicer jako mu- zikaličen pes. Dlaka se mu je- naježila, oči je vrtel, pogledov- al je k oknom in je začel tu- liti. Zaloputnil sem pokrov- klavirja, moja žena je umolk- nila, pes se je splazil pod mi- zo. Samo fagot in oboj sta du- dladala.

Prihodnje jutro sem čakal na pragu. Dokler nisem zasli- šal korakov vrhu stopnišča. Majhen, strahovito prijazen in jako debelušen gospod z- majhno plešo je stopal nizdol.

"O, naš novi najemnik," sem ga prijazno nagovoril.

"Vi ste fagotist?"

"Že več ko trideset let, pa ne- najslabši," je dejal, kimaše in- ne brez ponosa.

"To sem že opazil," sem se- nasmehnil. "Včeraj ste imeli- obisk, se mi je zdelo?"

"Zaradi oboe? Ne, ne, to- igra moja žena! Sicer je pa to- izreden primer, a moja žena, čeprav je mati petorice otrok, še ni pozabila instrumenta, od- kar je hodila v šolo. Da, da, tudi take reči so na svetu."

"Ali so tudi vaši otroci mu- zikalični?" sem ga vprašal.

"O," se je fagotist zasme- jal, "pa še kako! Čudili se bo- ste. Moj najstarejši sin trobi v rog, naslednji piska klari- net in moja edina hčerka zna- na flavto. Mi smo kvintet na- pihala."

"Ali ste nemara v sorodu s- kakim bobnarjem ali s takimi- na rene?" sem ga s strahom vprašal.

"Nisem."

"Pa tudi ne kanite vzeti ka- kega otroka k sebi, ki tolče na- veliki boben?" sem dalje iz- praseval. Fagotist me je jez- no pogledal in se je poslovil:

Spet sem sedel na svojem pi- sarnikovem stolu in sem raz- mišljal o tem, da je v me- stni, ki v njem živim, po uradnih- podatkih 25.000 stanovanjskih- hiš. V 24.999 hišah ni nobe- nih kvintetov na pihala, na- sprotno pa eden vprav nad mo- jo pisalno mizo. Konaj sem to- presodil, ko se je zgoraj že za- čelo. Družina je bila pač pol- nostevidno zbrana. Najprej o- četov fagot, glasen, vznemir- ljiv; nato materina oboj z než- nim prizvokom; potem rogajo- či se lovski rog najstarejšega- sina; potem zraven ljubko- čeblijačo flavta gospodične, in potem, prav zares in kakor- krona, kakor leteti, pisani gla- sovi metulj, skakajoči, živo- srebrni klarinet drugega sina. Najprej je nastal glasni dru- žinski razgovor z vsemi peti- mi glasbilo, ko je vsakdo pisk- al, kar se mu je pač zljubilo.

Potem se je vse razporedilo v kvintet. To ni bilo napak.

Toda čez dvajset, trideset tak- tovo, so prenehali in začeli vsi- iznova, in potem... se je za- čela tudi naša svetilka na stro- pu počasi zibati, ker jih je vseh- pet po taktu udarjala z nogi.

Pograbil sem telefonsko slu- šalko: "Policija?" me je vpra- šala moja žena.

"Ne, pač pa stanovanj-ka- posredovalnica za selitev na- hitro roko," sem odvrnil. Mo- ja žena je ugovarjala. A ko so- začeli drug dan tudi četvero- ročno igrati klavir nad nama, je privolila.

Sicer sem pa kmalu prejel- ponudbo za novo stanovanje.

Vse je šlo ko po žnorei, in šte- la sva dneva in ure do selitve.

Srečal sem tudi še enkrat fa- gotista, in sem ga vprašal:

"No, pri vas pa tudi klavir- igrate?"

Tako se je na glasbenih pe- rutih prizibal selitveni dan.

Delala sva ko divjaka, a že čez- tri dni je bilo vse na mestu, in nebeški mir je kipel okrog- našu.

To je trajalo štirinajst pre- krasnih dni. Tedajci pa nekoč- zjutraj: — ta ta ti ti ti ta! Didedidel, dudedelja...

Planil sem s stola, moja že- na je prebledela, najim ptiček- se je oprl na sprednji nogi.

Ves besen sem se pogljal v gor- nje nadstropje in sem pozvonil.

En na pragu se je smehljaje po- javil starejši, debelušni fago- tist uzrl me je, me spoznal in- vzklilnil:

"Ah, to je pa lepo, da stan- ujemo spet skupaj v isti hi- ši! Veste," je šepetaje dodal, "izselil sem se. Drugi stano- valci v hiši niso niti poznali- razločka med koralom in valč- kom. Strašno nemuzikalični- ljudje so bili to! Vi ste bili- edini, ki se niste pritožili pri- hišnem gospodarju zaradi naše- godbe. Meni in vsej moji dru- žini je neznansko všeč, da spet- vi stannujete pod nami."

V svoji sobi sem se sesedel- na stol.

"Ali je tisti," me je brez-

Veliki Atlas sveta

Vojnujoči se narodi v Evropi- vstvarjajo zgodovino. Svetov- nih vesti pa ne morete razumi- no zasledovati brez velikega in- zanesljivega zemljevida, kot je- naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani- vojni zemljevidi, ki so sedaj- izdani, ne bodo več dobri." To- da vse drugo je res, kot ta tr- ditve, ako vpoštevamo ta atlas.

In tukaj pride poglavitna- stvar. Z atlasom boste prejeli- izkaznico, s katero boste proti- plačili 25 centov dobili dodat- ne zemljevide, ki kažejo pre- menjene meje vseh držav, ki- bodo prizadete vsled mirovne- pogodbe, in jih boste prejeli te- kom 60 dni po zaključku vojne- in ko bodo podpisane mirovne-

pogodbe. (Listek, ki je treba- izpolniti in poslati naravnost- na zalagatelja, je v vsakem at- lasu.) Ti dodatni zemljevidi- vam bodo do zadnje natančno- sti izpolnili vaš svetovni zem- ljovid, ki bo natančno kazal- Evropo pred vojno in po vojni- v celi knjigi. Ta atlas velja sa- mo \$2.75 za Združene države- in \$3.— za Kanado (t. j. vsled- carine na angleške knjige, in- 25 centov nekoliko pokrije svo- to, ki jo je treba plačati). Ta- veliki atlas dobite pri KNJI- GARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York. Z vsakim naročilom priloži- knjigarna brezplačno 5 sloven- skih knjig, ki jih izberite iz- seznama na zadnji strani lista.

ESKIMI "SO ODKRILI POŠTO."

To so dognali uradniki arktič- nih pokrajin, ki opravljajo službo patrolje. Prej so si Es- kimi relikvije pisali pisma in- je bilo pismo v tistih krajih za- res veliko čudo. Zdaj pa zme- raj bolj pogosto prihaja pošta- v družine Eskimov. Poštni- parnik "Naseopie" na primer- ki se vsako leto ustavlja na o- balah Grenlandske in otokov in- sprejema in oddaja pošto, je- zmeraj bolj priljubljen. Da- si prej Eskimi niso dopisovali, je bil vzrok ta, da se pismeni- znaki evropskih besed kar ni- so mogli prilagoditi jeziku Es- kimov. Njih besede so posta-

le v teh črkah predolge in pre- več okorne. Zdaj pa imajo- Eskimi iz vzhodnih arktičnih- pokrajin posebno pisavo v zlo- gihi. Ta pisava sestoji iz 60- fonetičnih znakov, ki so pril- gojeni zahtevam njihovega je- zika.

SMRT ČESKEGA ZEMLJEPISCA.

V Pragi je umrl nestor če- škkih geografov, prof. dr. Vae- lac Svambera, redni profesor- na Karlovi univerzi in pred- sednik Geografskega instituta- v Pragi. Učakal je 75 let.

NIČ PLINOV IN NIČ BAKTERIJ.

Nemška vlada je po švica- rskem poslaniku v Londonu ob- vestila angleško vlado, da se- bo držala ženevske določbe in- ne bo uporabljala v vojni pli- nov ne bakterij, če se bo teh- določb držala s svoje strani tu- di Anglija.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Sneg na zapadni fronti

PARIZ, Francija, 31. okt.— Nad bojno fronto je legel- sneg. Po celi saarski dolini- sneži in po Vogezih ob švica- rski meji je zapadtel debel sneg. Vsled slabega vremena so boj- skoro popolnoma prenehali.

NAJNEVARNEJŠI NOTRA- NJI SOVRAŽNIK FRANCIJE.

Po zadnji statistiki umre v- Franciji vsako leto okrog 25 ti- soč prebivalcev več nego se jih- rodi. Populacijski problem je- eden izmed najbolj perečih- vprašaj sodobne Francije. Po- sebno pereč je postal ta pro- blem s tem, da je Francija zo- pet v vojnem stanju proti Nem- ciji. Francija je dobro oboro- žena, ima topove, bombarderje- in skoraj neizčrpeljive zaloge- municije, zato so Francozi- sprejeli borbo z veliko vero v- zmago. Kljub temu pa niso po- zabili, na najhujšega sovražni- ka, kot je oni tam za mejo, to- je nazadovanje rojstev.

Leta 1876 je število rojstev- v Franciji doseglo maksimal- no višino 1.022.000. Leta 1920- je število padlo že na 750.000- leta 1937 se je rodilo v Fran- ciji samo še 616.000 otrok, med temi pa je bilo 40.000 o- trok staršev, ki so se priselili v- Francijo iz tujih držav. V- 61 letih, torej od leta 1876 do- 1937 je padlo število rojstev- za 400.000, čeprav je v tej do- bi prebivalstvo Francije na- raslo za 3.000.000 priseljencev- in naturaliziranih tujcev. Ve- lik je bil tudi padec rojstev v- dobi od 1930 do 1937. V teh- sedmih letih je število rojstev- padlo za 134.000.

Povprečno število otrok za- družino pada še bolj hitro kot- rojstva. Leta 1730 je odpad- lo v Franciji povprečno pet o- trok na eno družino. Leta 1830- pa samo štirje otroci in v za- četku tega stoletja trije, danes- pa odnadata povprečno dva- novorojenčka na eno družino.

Če se bo posrečilo Franciji- dvigniti števila rojstev in se bo- prebivalstvo glede na rojstva-

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro do- movino. Kdor ga ho- če naročiti za svoje- sorodnike ali prijate- lje, to lahko stori. -- Naročnina za star- kraj stane \$7.— V- Italijo lista ne poš- iljamo.

in umiranje kretalo v dose- danjem obsegu, se bo leta 1945- v Franciji rodilo samo 475.000- otrok. V letu 1965 samo 260.000 otrok in leta 1985 samo še- 127.000. Preseček umrlih v- primeri z rojenimi, ki je zna- šal lani okrog 35.000, bo pa na- rastel do leta 1965 na 429.000. Prebivalstvo Francije se bo po- tem verjetnostnem računu v- 50 letih zmanjšalo za 12 mili- jonov prebivalcev.

Že danes je Francija dežela- starcev, to je dežela, ki ima- največji odstotek nad 60 let- starih prebivalcev v primeri- z drugimi državami. V bližini- bodočnosti bo v Franciji 30 o- stotkov prebivalcev starih nad- 60 let.

V mesecih pred začetkom- vojne je tudi Francija z zakon- skimi določbami sklenila ener- gično zatreti vse vzroke, ki- zmanjšujejo njeno vitalno silo, izdala pa je tudi vrsto dekre- tov, s katerimi se nadeja dvig- niti število rojstev in prepre- čiti skoraj že katastrofalno- izumiranje francoskega nara- da. Z zakoni je Francija olaj- šala gmotno stanje družin s- tem, da je določila maksimalne- najemnine, ki se ravnaajo po- številu otrok. Novoporočenci- dobivajo od države posebne- podpore in po številu otrok se- ravnaajo nagrade. Z novimi- dekreti je Francija vsej teo- retično doela zaščito ran- cosko družino. Sprico disci- pline francoskega naroda v- težkih trenutkih je upati, da- bodo ukrepi tudi v praksi do- segli svoj namen in da bo- Francija s tem premagala tra- gično dobo padanja rojstev.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52.000

PREMOŽENJE: \$8.000.000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi sen- ci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spo- spomenik?

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golob- njaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma šetar. — Na sledu. — Ne- varnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na- divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dedič.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvičkrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Niso čili, lepa Indijanka. — Preklesstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komandih in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komandih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoča.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč- no. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

61

"Pred vsem ne morem razumeti, kako more kdo Iduno ljubiti, toda okus je hvala Bogu različen in ravno tako različen je način, kako kdo ljubi. Zdi se mi, da so Hollovi vsi zelo dobri in nikdo ne more vedeti, ako Hans Holl nima prav, ko pravi, da je bogata dedščina Iduno prevzela kot kaka bolezen. Kdo ve, ako bo zopet ozdravela, kadar zopet postane revna."

Rut zamišljeno gleda pred se. "O teti Mariji sem prepričana, da je b.a.s svojo usodo bolj zadovoljna, ko je bila revna."

Klaus jo prime za roke. "Preveč dela imava sama s seboj, kot pa da bi se brigala še za druge ljudi."

Rut ga pogleda z očarljivim smehljajem. "To mislim tudi jaz, toda včasih mora človek misliti tudi na druge. Sicer pa se moje misli ves dan ne morejo ločiti od tebe in mislim, da svojega dela sedaj prvič ne opravljam dobro."

Klaus temno zategne čelo. "Že vidim, da vas moram odsvoliti, gospica Falkner. Tako ne more več dalje — najkasneje do prvega julija bom postavil novega oskrbnika."

"Toda upam, da bom dobila dobro izpričevalo, da se morem na kakem drugem mestu dobro izkazati."

Klaus ji poljubi roko. "V svoji novi službi ne potrebuješ nikakega izpričevala, kajti vem, koliko si vredna, moja sladka, moja edina!"

"O, Klaus — samo ko bi že mogla nastopiti — novo službo! Da bi saj že bilo vse urejeno!"

"Samo še do jutri počakaj. Rut. Rad bi videl, da si poleg, ko bom na mizo položil svoje karte. Ob delavnihik moram vedno letati od enega dela do drugega. Torej ostane pri tem: jutri dopoldne, takoj po zajtrku, se bom dal spoznati."

Rut mu pogumno priklina, četudi ji srce burno utripuje. "Dobro je, Klaus, ali pa ne bi hotel kot pomočnika poklicati tudi sodnega svetnika?"

"Za sedaj še ne, pozneje pa bo potrebno, da bo navzoč. Toda tebe hočem imeti pri sebi, Rut, in ne smeš oditi iz sobe."

Rut zmaje z glavo. "A prav gotovo ne, Klaus."

"Sedaj pa se morava ločiti, moje srce. O najini zaroki v nedeljo še ne bova govorila, kajti ne maram, da bi te zadela kakva beseda tvojeg strica, ki je tudi moj stric. Šele, ko bo v družbi zopet zavladal mir, bom oznanil najino zaroko."

Ko se poslovita, odide Klaus v svojo sobo.

Ko nekaj ur zatem odjaha ob strani Idune, jo nekoliko pomilovalno pogleduje. Kako bo mogla prenesti, ko bo iz svoje višine padla v nižino?"

Iz teh misli jo vpraša naenkrat:

"Kaj bi napravili, milostljiva gospica, ako bi, se mesto mene zopet vrnil Klaus Weyersberg?"

Iduna ga presenečena pogleda, nato pa zažvižga s svojim bičem, se mu koketno zasmeje in pravi:

"Čisto enostavno, poročila bi ga in s tem bi bila zadeva rešena."

"Toda za ženitev morata biti dva. Ako pa Klaus Weyersberg s tem ne bi bil zadovoljen?"

S koketnim nasmehom obrne k njemu svoj obraz ter ga žarečih oči pogleda.

"Saj sem vam že enkrat povedala, da more vsaka ženska dobiti vsakega moškega, ki ga zares hoče imeti."

"Preveč si zaupate."

"Saj to tudi moram."

"Ako pa bi medtem Klaus Weyersberg imel že rad drugo žensko, ali pa če bi celo bil že poročen?"

Iduna pa poredno našubi ustnice.

"Nikar tako po nepotrebnem ne izprašujete. Prvič je Klaus Weyersberg — hvala Bogu — mrtev, drugič pa bi mogoče še tudi tedaj dosegla, da bi postala njegova žena."

Klaus jo pogleda in zmaje z glavo:

"Ne vem, ako bi to pri vas vzelo resno."

"Predvsem mi saj ne pokvarite lepega jutra. Odkrito vam povem, da niti sama ne vem, če sem resna. Napravila bi, karkoli, s čemur bi mogla pregnati iz svojega življenja strašni dolgčas."

Klaus jo resno pogleda.

"Ako bi pričeli s kakim resnim delom?"

"O, sero za božjo voljo te stavite na mene kake krepitve zdelave. Saj to tudi ne mislite, kajti ste po mojem mnenju mnogo preresni. Četudi se mi pogosto zdite nad vse zanimivi."

"To si samo dopovedujete. Vaše srce, ako ga sploh imate, hodi napečna pota."

"Kako mislite to?"

"Mislim, da se vedno nespametno postavljate proti svojemu lastnemu srcu."

Naenkrat ji šine kri v obraz. Prvič jo vidi Klaus zardeči. In zato ve, da je zadel na pravo struno. In tedaj misli na Hansa Holla, da jo je popadla nekaka bolezen, odkar se čuti bogato dedinjo. Ali je imel v tem Hans prav?

Naenkrat pa Iduna visoko dvigne glavo in ga skoro sovražno pogleda. Nikakor ni hoče priznati, da jo je Klaus spoznal.

"Zdi se mi, da danes govorite zelo nespametno."

Klaus se zasmeje.

"Robato, toda iskreno."

Iduna zbode svojega konja z ostrogami in ga pusti dirjati re glede na to, ako ji Klaus sledi, ali ne.

Vzame precej časa, predno je Klaus zopet ob njeni strani, kajti namenoma zacstane za njo. Sedaj ve, da je imel Hans Holl popolnoma prav.

Ko jo zopet doide, prične Klaus govoriti o vsakdanjih stvarih in Iduna se poda v razgovor. Tako prideta v precejšnjem sporazumu do Longwyjevih.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Če poslanik zahteva potne listine

O diplomat-kem svetu, ki si ga mislimo ko nekakšen srečen, varen otok sredi vseh vojnih zmed, imamo jako slabe predstave, in brez dvoma se je v teh razvrtanih časih že marsikdo vprašal, kaj vendarle počenjajo v tem svetu? To so pojmi, kot vzemimo eksteritorialnost, ki je tujka, katero malo kdo prav razume, pa je vendar pravica diplomatov, na katero jako ljubo sumno pazi. Ta izraz pomeni: kos inozemstva v tej državi. Kdorkolito na primer, v italijan-ko poslaništvo v Beogradu, je na italijanskem ozemlju. To velja celo za vlomilec. Vlomilec ne sme kak beograjski stražnik kar tebi nič neni nič prijeti v poslaništvo, marveč mora jugoslov. vlada izdati prošnjo za izročitev svojega državljanja, prav tako, kakor če bi bil vlomilec pobegnil čez mejo v Italijo. Seveda bi vlomilec takoj izročili policiji. Drugače pa je, če je kak politični osumljenec ali kak državljani dotične države, ki išče zaščite v svojem poslaništvu.

Sprico domače justice pa ni le poslaništvo zavarovano, marveč uživajo vsi člani kakega inozem-kega zastopstva posebno varstvo za svojo osebo. Če se ti recimo, pregrešijo zoper kak zakon dotične države, kamor so poslani, jih ta država ne sme poklicati na odgovor. Ta osebna zaščita je tako obsežna, da se niti ne sme prijeti sofer avtomobila kakega poslanika, če se je pregrešil zoper prometni red. Avtomobilni zastopnikov tujih držav imajo zadaj črki CD, kar pomeni "Corps diplomat". Velešile imajo v tujih državah veleposlanike, ki bivajo kot zastopniki svojih držav v prestolnicah, manjše države pa imajo poslanike. Večkrat pa povisajo poslaništvo v veleposlanštvo, s tem izkaže dotična država posebno spoštovanje tujih držav. V poslednjih letih se je to večkrat zgodilo. Veleposlanik in tudi poslanik mora biti od tuje vlade poverjen (posverilne listine). Navadno vpraša tuja država dotično državo, kamor pošlje svojega zastopnika, ali ji je oseba tega zastopnika všeč in ali ga sprejme v svojo državo. Zgodovina diplomacije pozna več primerov, ko so se izcimili ostri spori vprav zato, ko je kaka država odklonila tega in tega zastopnika tuje države.

Uradna razlika med veleposlanštvom in poslaništvom je ta, da ima veleposlanik pravico pogajati se naravnost z državnim poglavarjem, a poslanik sme razpravljati le z zunanjim ministrom. Veleposlanik in poslanik imata čim ministra in naslov ekscelence. Veleposlanštvo kakke velike države pa seveda ne sestoji samo iz veleposlanika. Za njim pride na vrsto veleposlaniški svetnik, ki ga zastopa kot poslovedeči uradnik. Dalje je še dolga vrsta uradnikov, ki imajo kot legacijski svetniki ali atašeji svoje posebne posle. Mimo teh so še vojaški, mornariški in letalski atašeji, ki so večidel neposredno podrejeni samo veleposlaniku in imajo zelo samostojno postojanko. Vsi inozemski akreditirani — kar se pravi, — poverjeni inozemski uradniki skupaj tvorijo diplomatski zbor, na čigar čelu je kak doyen, ki na vseh uradnih prireditvah, kakor pri novoletnih sprejemih nastopa kot besednik vseh inozemskih zastopnikov. Doyen je diplomatski čin, ki izvira še iz časa dunajskega kongresa in ki ga doseže tisti diplomat, ki pri dotični vladi najdelj biva, če ni ondi papeškega nuncijsa. Če pa Vatikan nima nobenega svojega zastopnika v kaki državi, kar se večkrat pripeti, pa velja zastopnik papeža kot najstarejši poslanik. Naloge veleposlanika — ali pa poslanika — so zelo raznovrstne in so brez dvoma tudi polne odgovornosti. Vse pomembnejše zadeve, ki se tičejo obeh držav, mora obvladati. Zatorej postane kdo poslanik še po daljšem diplomatskem službovanju. Če torej poročajo listi ali radio, da ima ta ali oni poslanik z zunanjim ministrom kak razgovor, že lahko vemo, da sta razmotrivala važne in bistvene zadeve. Kadar pa kak poslanik ali veleposlanik zahteva potne listine od države, pri kateri je poverjen, tedaj je to znamenje najostrejših političnih napetosti. Takrat so pretrgani dotedanji politični stiki. V tem primeru pokličejo na posvet zastopnika kake tretje države, da posreduje med obema državama, če je to še mogoče. Nadaljnja pogajanja preidejo od diplomacije v roke vojaških oblasti. Saj vojna ni nič drugega, kakor nadaljevanje politike z drugimi sredstvi.

V ZADNJEM VLAKU IZ VARŠAVE.

V zadnjem vlaku, ki je prišel iz Varšave v Rigo več sto potnikov, je bil tudi znani dirigent Stokowski, intimen prijatelj igralke Grete Garbo. Pred odhodom vlaka okoli polnoči so nemški bombarderji začeli metati bombe na kolodvor. Dve uri po odhodu vlaka iz Varšave, se je pojavilo nemško letalo nad vozečim vlakom. Strojvodja je vlak takoj ustavil. Nemško letalo se je izgubilo nad oblake. Četr ure na to sta se dva nemška bombarderja spustila prav nizko in prisilila strojvodjo, da je vlak zopet ustavil. Potniki so planili iz vagonov in se poskrili v bližnji gozd. Tedaj so začeli nemški letalci bombardirati vlak, ki je

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenuje so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Lashin

FLORIDA:

Puebla, Peter Callig, A. Saffis

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupanc

ILLINOIS:

Chicago, J. Berch

Cicero, J. Fabian (Chicago, Otero in Illinois)

Joliet, Jennie Hamblich

La Salle, J. Spilich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND:

Kitchmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze, J. L. L. L. L.

Ely, Jos. J. Pechel

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Porke

Virginia, Frank Hrvetich

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Strubbe

Yonkers, Peter Frank Wade

OHIO:

Barberton, Frank Froha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. K. K. K.

Lager, Jacob Resnik, John Stipnis

Gilard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumbe

Youngstown, Anton Kikaj

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bensmer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavoc

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupanik

Export, Louis Supancic

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Perenchak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Tancelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Juna Zust

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifrey

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kzies

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tancbar

Diamondville, Joe Rukin

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnike toplo priporočamo.

"GLAS NARODA"

vozil za potniškim vlakom in v katerem so bili poljski vojak. Dva poljska bombarderja sta se spustila v borbo, katero so potniki, ki so v največjem strahu, ležali na trebuhu v gozdu, lahko opazovali. Poljski letalci so pregnali oba nemška bombarderja, vlak s potniki je lahko nadaljeval vožnjo, toda med potjo se je moral še dvakrat ustaviti, ker so se nad njim pojavila sovražna letala. Po 36 urni vožnji je vlak prišel do meje. Potniki so bili docela izčrpani, med njimi je bil tudi Lopold Stokowski, ki ga je vojna vihra po evropski turneji dočela v Varšavi.

Tako je popisal dogodek, pri katerem je bilo življenje Stokowskega v nevarnosti, eden izmed njegovih sopotnikov, ki je pred dnevi iz Rige prišel v Basel.

KRALJ DIAMANTOV UMRL.

V Johannesburgu v Južni Afriki je umrl sir Thomas Cullinan, ustanovitelj in ravnatelj prvih diamantnih rudnikov v Južni Afriki. Učakal je 74 let. Po njem se imenuje znameniti diamant.

UBITE ŽIVALI V LONDONU

V londonskem živalskem vrtu so ubili skoraj vse živali, samo nekatere eksotične in redke živali so odpeljali iz zoološkega vrta v posebna zaklonišča. Žrtev evakuacije je

postalo 10 levov, več tigrov, volkov in hijen.

NAJHITREJŠA RIBA.

Kakor je neki ribogojec severoameriškega mesta Seattle, Wash., po dolgem raziskovanju dognal, je jastog najhitrejša morska riba. Plava tako hitro, da doseže hitrost 40 km na uro in more s to naglico plavati več ur dolgo, ne da bi se utrudil. Izmed sladkovodnih rib pa je ščuka najbolj urna riba. Vendar se z jastogom ne more meriti, ker doseže ščuka le hitrost 16 km na uro.

RIZIKO DELA.

V tovarni meril Ivana Mikoliča v Slovenjem Gradcu je bil pri žagi zaposlen Ajtnik Jožef iz Legna. Te dni pa je Ajtnik po nesreči prišel z roko pod žago, ki mu je odrezala vse prste na desni roki. Takoj so ga poslali v slovenjegraško bolnišnico.

DVA URADNIKA UTONILA.

V Donavi pri Novem Sadu sta utonila uradnika banske, Nikola Kartalija in Bogdan Sneljički. Vračala sta se z čolnom z izleta in sta se hotela izkreati pri novosaški mestni klavnici. Njun čoln se je pri pristajanju zadel v vlačilec in se prevrnil. Oba omenjena sta izginila v narasli roki, ki je izvrгла njeni trupli šele naslednji dan.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prosto za novo zaloga smo znižali cene teh knjig. d. vsakemu jih je mogoče naročiti. Storitve to še da nes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG \$1 za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja) Titolev
2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
3. Beneska Vedevalka (Josef Spilman)
4. Boj in Zmaga (Josef Spilman)
5. Bošični Darovi (Rudolf Vrabl)
6. Burska Vojaka
7. Cvetke (H. Majar)
8. Dedeč je pravil (Julij Slapšak)
9. Devica Orleanska
10. Dve sliki (Ksaver Meško)
11. Duhovni boj (Lorenz Skupol)
12. Fra Diavolo
13. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
14. Gozdovnik, I. zvezek (H. Majar)
15. Gozdovnik, II. zvezek (H. Majar)
16. Hudo Brezno (Fr. Erjavce)
17. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
18. Korejska Brata, črtica iz misli nov v Koriji (Josef Spilman)
19. Krivna Osveta (Dr. Jeglič)
20. Mesijsa
21. Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
22. Maron, krščanski detek z Libana
23. Musolino
24. Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Kreka
25. Parizki Zlatar
26. Patria, Povest iz irske Junaške dobe (H. Federer)
27. Paberkli iz Roža (Ivan Albreht)
28. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugalj)
29. Požigalec
30. Pravljice (H. Majar)
31. Pravljice in pripovedke za mlado
32. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
33. Ptičje Selivke (Tagore)
34. Praški Judek (Josip Vole)
35. Praprečane Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
36. Preganjanje Indijanskih mladih
37. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonder)
38. Revolucija na Portugalskem
39. Sisto s Sesto (H. Federer)
40. Skoki Siro Indijo
41. Spisi Krištofa Šmida
42. Student naj bo (S. Flinžar)
43. Strahote vojne
44. Sunčski Invalid (S. Košutnik)
45. Sveta Notburga
46. Tri Indijanske povesti (Josef Spilman)
47. Večerna pisma (Marja Kmetovi)
48. Vrtinar (Tagore)
49. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
50. Vojnimir ali Poganstvo in kr
51. Zadnja Kmetička vojaka (August Senca)
52. Zadnji dnevi nemškega kralja S. Košutnik
53. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
54. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
55. Zgodovinske anekdote (Dr. Sarabon)
56. Zlatokopci (Josef Spilman)

(Vezava nekaterih knjig je od ležnja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek z knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedte pri naročilu več knjig, d. Vam moremo postreči.

KNJIGARNA

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET

NEW YORK